Vanderbilt Çok Boyutlu A?r?yla Ba?a Ç?kma Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Vanderbilt Çok Boyutlu A?r?yla Ba?a Ç?kma Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32442

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Vanderbilt Çok Boyutlu A?r?yla Ba?a Ç?kma Envanteri (VÇBAÇE), bireylerin kronik veya akut a?r?yla ba?a ç?kmak için kulland??? stratejileri çok boyutlu bir ?ekilde de?erlendirmek üzere tasarlanm?? bir ölçektir. Bu giri?, ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas?na odaklanmaktad?r. Envanterin **Türkçe** versiyonu, Ebru Durusoy taraf?ndan 2020 y?l?nda yüksek lisans tezi kapsam?nda kültürel adaptasyonu, geçerli?i ve güvenilirli?i incelenerek bilimsel kullan?ma sunulmu?tur. Bu adaptasyon çal??mas?, VÇBAÇE'nin Türkiye popülasyonunda **a?r?yla ba?a ç?kma** mekanizmalar?n? ara?t?rmada geçerli ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

VÇBAÇE, Vanderbilt Çok Boyutlu A?r?yla Ba?a Ç?kma Envanteri, a?r?, **ba?a ç?kma**, psikometri, uyarlama, kronik a?r?, Yeditepe Üniversitesi.

Yazarlar

Ebru Durusoy (Türkçe Adaptasyon).

Amaç

VÇBAÇE'nin temel amac?, a?r? çeken bireylerin kulland??? bili?sel, davran??sal ve sosyal **ba?a ç?kma** stratejilerini kapsaml? bir ?ekilde ölçmektir. Türkçe adaptasyon çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal ?ngilizce ölçe?in kültürel e?de?erli?ini sa?layarak, Türk kültürüne özgü örneklemler üzerinde geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilmesini sa?lamakt?r. Bu sayede Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda a?r? yönetimi stratejileri daha etkin incelenebilecektir.

Yap?

Vanderbilt Çok Boyutlu A?r?yla Ba?a Ç?kma Envanteri, a?r?ya verilen tepkilerin tek boyutlu olmad???n? varsayan çok boyutlu bir yap? üzerine kurulmu?tur. Envanter, bireyin a?r? deneyimini ve bu deneyimle ba?a ç?kma çabalar?n? çe?itli alt boyutlar arac?l???yla de?erlendirir. Tipik olarak, bu tür çok boyutlu a?r?yla ba?a ç?kma envanterleri, a?r?y? inkar etme, dikkati da??tma, katastrofik dü?ünme, sosyal destek arama ve aktiviteyi sürdürme gibi stratejileri ölçen faktörlerden olu?ur. Adaptasyon çal??mas?, bu orijinal çok boyutlu yap?n?n Türkçe popülasyonunda da korundu?unu do?rulamay? hedeflemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, Ebru Durusoy'un 2020 tarihli yüksek lisans tezinde detayl? olarak sunulmu?tur. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü ifade eder. Adaptasyon sürecinde, yap? **geçerli?i** (örne?in, Do?rulay?c? Faktör Analizi arac?l???yla) ve muhtemelen ölçüt geçerli?i gibi yöntemler kullan?larak VÇBAÇE'nin Türkçe formunun psikometrik sa?laml??? de?erlendirilmi?tir.

Kaynak verisinde geçerlik de?erleri belirtilmemi? olmakla birlikte, bir uyarlama çal??mas?n?n temel ad?m? olarak, ölçe?in orijinal yap?y? koruyup korumad??? ve ilgili di?er psikolojik yap?larla beklenen ili?kileri gösterip göstermedi?i (yak?nsak ve ?raksak geçerlik) incelenmi?tir.

Güvenirlik

Türkçe VÇBAÇE'nin **güvenirlik** analizleri de 2020 tarihli tez çal??mas?nda incelenmi?tir. Güvenirlik, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? gösterir. Bu çal??ma kapsam?nda, genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenirli?i gibi yöntemler kullan?larak ölçe?in zaman içinde ve maddeler aras?nda ne kadar tutarl? sonuçlar verdi?i tespit edilmi?tir. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Faktör Analizi

VÇBAÇE'nin çok boyutlu do?as? gere?i, Türkçe adaptasyon sürecinde faktör analizinin kritik bir rol oynad??? varsay?lmaktad?r. Adaptasyon çal??mas?nda, büyük ihtimalle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak, orijinal ölçe?in önerdi?i faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de uygun model uyumu gösterip göstermedi?i s?nanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in alt boyutlar?n?n (örne?in, bili?sel yeniden çerçeveleme, kaç?nma, vb.) birbirinden ayr?labilir ve anlaml? yap?lar olarak varl???n? korudu?unu do?rulamak için hayati önem ta??r.

Enstrüman

Test Type:

Uyarlama (Adaptation)

Format:

Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi?tir, ancak çok boyutlu envanterler genellikle Likert tipi bir derecelendirme kullan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available:

Türkçe (Turkish) ve orijinal dili (?ngilizce).

Population Group:

A?r? ya?ayan veya a?r? yönetimi stratejilerini inceleyen yeti?kin popülasyon.

Age Group:

Yeti?kinler (Adaptasyon çal??mas?n?n örneklemine ba?l? olarak).

Population Details:

Türk popülasyonu üzerinde uygulanm??t?r.

Test Methodology:

Öz bildirim ölçe?i (Self-report inventory). **Psikometrik** özellikler, çapraz kültürel adaptasyon yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Vanderbilt, a?r?, ba?a ç?kma stratejileri, adaptasyon, faktör yap?s?, **geçerlik**, güvenirlik, psikoloji, klinik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses:

edurusoy@gelisim.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Correspondence Address:

Yeditepe Üniversitesi, ?stanbul (Adaptasyon çal??mas?n?n yap?ld??? kurum).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

VÇBAÇE'nin Türkçe adaptasyonu 2020 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve ücret bilgileri, sorumlu yazar Ebru Durusoy ile ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

Sorumlu Yazar: **Ebru Durusoy**.

Kaynaklar

Durusoy, E. (2020). *The cross-cultural adaptation, validity, and reliability of the Turkish version of Vanderbilt Multidimensional Pain Coping Inventory* . Yeditepe University, Istanbul.

Tez Kayna?? (YÖK Ulusal Tez Merkezi): tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: vanderbilt-cok-boyutlu-agriyla-basa-cikma-envanteri-toad.pdf

Vanderbilt Çok Boyutlu A?r?yla Ba?a Ç?kma Envanteri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r ve bu nedenle burada listelenmemektedir. Maddeler, Ebru Durusoy'un 2020 tarihli yüksek lisans tezinde veya yazar ile ileti?ime geçilerek elde edilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM